

ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ

Обн., ДВ, бр. 112 от 27.12.1995 г., изм., бр. 28 от 2.04.1996 г., бр. 56 от 15.07.1997 г., попр., бр. 57 от 18.07.1997 г., изм., бр. 58 от 22.07.1997 г., изм. и доп., бр. 60 от 2.07.1999 г., в сила от 2.07.1999 г., попр., бр. 66 от 23.07.1999 г., изм., бр. 111 от 21.12.1999 г., в сила от 1.01.2000 г., изм. и доп., бр. 113 от 28.12.1999 г., бр. 54 от 4.07.2000 г., в сила от 4.07.2000 г., изм., бр. 22 от 9.03.2001 г. кн. 1/96 г., стр. 7; кн. 5/96 г., стр. 509; кн. 8/97 г., стр. 17; кн. 8/99 г., стр. 133; кн. 8/2000 г., стр. 49 т. 4, р. 2, № 270

& 1. В чл. 9, ал. 3 се правят следните изменения

1. т. 4 се изменя така:

"4. утвърждава Класификатор на областите на висше образование и професионални направления";

2. т. 5 се изменя така:

"5. утвърждава държавни изисквания за придобиване на висше образование по образователно-квалификационни степени и единни държавни изисквания по специалностите от регулираните професии";

3. В т. 6 изразът "а за държавните висши училища и по специалности" се заменя с "а за държавните висши училища по професионални направления".

& 2. В чл. 17 се създава ал. 7 със следното съдържание:

"Висши училища, получили при акредитация оценка "много добра" или "добра", могат да обучават студенти и докторанти, съответно в образователна степен "магистър" и образователна и научна степен "доктор" срещу заплащане."

& 3. В чл. 42, ал. 4 изречение второ се заличава.

& 4. В чл. 95 се правят следните изменения:

1. Създава се нова ал. 3 със следното съдържание:

"Размерът на таксите, които заплащат студентите и докторантите, приети за обучение съгласно разпоредбите на чл. 17, ал. 7, се определят от висшите училища с Правилника за дейността на висшето училище."

2. Текстовете на досегашните ал. 3, 4, 5, 6 и 7 стават съответно 4, 5, 6, 7 и 8.

& 5. В Допълнителните разпоредби се създава & 4 със следното съдържание:

"& 4. По смисъла на този закон: "регулирани" професии са професиите, правото за

упражняването на които е определено чрез нормативни актове, или изисква притежаване на професионална титла, или предполага членство в професионална организация, работеща за поддържане на високо качество в съответната професионална област, за осъществяването на което е получила специфично признаване от държавата."

& 6. Преходни разпоредби

Законът влиза в сила от 1. 09. 2002 г.

Подзаконовите нормативни актове, издадени на основание чл. 9, ал. 3, т. 4 и т. 5, продължават действието си спрямо заварените правоотношения, възникнали до влизането в сила на този закон.

Вносител: Елка Анастасова и Лютви Местан

МОТИВИ ЗА ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Вносителите на настоящия законопроект се ръководят от разбирането, че българското висше образование трябва да намери своето достойно място в образователната традиция на обединена Европа. Общата воля към уеднаквяване на образователните системи на европейските държави, декларирана в редица ратифицирани от България международни конвенции, изисква сериозни комплексни промени в законодателната уредба и подзаконовите нормативни актове. Настоящият законопроект е израз на разбирането за необходимостта от утвърждаване на широка академична автономия и ограничаване на ролята на държавата до присъщите ѝ функции, които са несъвместими с отнемането на университетската самостоятелност. Целта на законопроекта е да даде отдавна очаквания от академичната общност знак за европейската ориентация и необратимия процес на демократизация на българското висше образование.

Предлаганите промени в точки 4 и 5 на чл. 9, ал. 3 отразяват нееднократно изразяваното от представителите на висшите училища желание за замяната на педантично подробния и труден за обновяване държавен регистър на специалностите по образователно-квалификационни степени и на сковаващите единни държавни изисквания за получаване на образователни степени по професионални направления или специалности с модерен пакет образователни документи.

Новата ал. 7 на чл. 17 дава право на висшите училища да обучават студенти и докторанти съответно в образователната степен "магистър" и научната и образователна степен "доктор", както с подкрепата на държавната субсидия, така и срещу заплащане. По този начин се гарантира правото на образование за всички чрез премахване на естествено ограничените възможности за държавното субсидиране. В тази връзка се налага и добавянето на новата ал. 3 към чл. 95.

Отпадането на изречение второ от чл. 42, ал. 4 се мотивира от идеята магистърската и докторска степен да не бъдат ограничавани в рамките на специалността, получена в квалификационно-образователната степен "бакалавър". Те би трябвало да бъдат от една област на висше образование, тъй като класификаторът на тези области съгласно промяната в т. 4 на чл. 9, ал. 3 ще замени досегашния държавен регистър на специалностите по образователно-квалификационни степени.

Вносителите: Елка Анастасова и Лютви Местан